

Decyzja Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych z dnia 16 października 2006r. dotycząca przetwarzania danych przez naczelnika urzędu skarbowego oraz dom maklerski banku.

Warszawa, dnia 16 października 2006 r.

GI-DEC-DS-392/06

DECYZJA

Na podstawie art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.), art. 12 pkt 2, art. 22, art. 23 ust. 1 pkt 2, art. 25 ust. 2 pkt 5 oraz art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), w związku z art. 82 § 1 pkt 1 i § 5, art. 293 § 2 pkt 5, 294 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.), art. 3 pkt 33 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. Nr 183, poz. 1538 z późn. zm.) oraz § 89 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2005 r. w sprawie trybu i warunków postępowania firm inwestycyjnych oraz banków powierniczych (Dz. U. z 2006 r. Nr 2, poz. 8), art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 673 z późn. zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego wszczętego na podstawie skargi Pana X, dotyczącej przetwarzania jego danych osobowych przez Naczelnika Urzędu Skarbowego A, z siedzibą w (...) przy ul. 6(..) oraz Dom Maklerski *Banku Q*(...), z siedzibą w (...),

odmawiam uwzględnienia wniosku.

Uzasadnienie

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęła skarga Pana X, zam. (...) (zwanego dalej także Skarżącym) w sprawie przetwarzania jego danych osobowych przez Naczelnika Urzędu Skarbowego A, z siedzibą w (...) (zwanego dalej również Urzędem) oraz Dom Maklerski Banku *Q*, z siedzibą w (...) przy ul. (...) (zwany dalej także Spółką).

W przedmiotowej skardze Skarżący zwrócił się o stwierdzenie naruszenia przez Naczelnika *Urzędu Skarbowego A* oraz Dom Maklerski *Banku Q* przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.) w procesie przetwarzania jego danych osobowych oraz nakazanie ww. podmiotom usunięcia jego danych. Skarżący zauważył bowiem, że żądanie Naczelnika Urzędu, na podstawie którego Spółka udostępniła jego dane osobowe nie zawierało elementów określonych w art. 184 § 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.), tj. „(...) wskazania przesłanek uzasadniających konieczność uzyskania informacji objętych żądaniem oraz dowody odmowy udzielania przez stronę informacji albo upoważnienia (...)”. Działanie Urzędu oraz Spółki doprowadziło także w ocenie Skarżącego do naruszenia tajemnicy skarbowej określonej w art. 293 § 1 Ordynacji podatkowej oraz przepisu art. 182 i art. 297 § 1 ww. ustawy. Skarżący

podniósł również, że Naczelnik *Urzędu Skarbowego A* nie wykonał wobec niego obowiązków informacyjnych określonych w art. 25 i art. 33 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych. Ponadto Skarżący wskazał, że Urząd przetwarza jego dane osobowe w zbiorze, który nie został zgłoszony do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych. Skarżący stwierdził również, że Urząd udostępnił jego dane osobowe osobom nieupoważnionym, którymi są pracownicy tego Urzędu.

W toku postępowania administracyjnego przeprowadzonego w niniejszej sprawie, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych ustalił następujące okoliczności faktyczne:

1. W piśmie z dnia 13 października 2005 r. (znak: IB-2-412/1927/05) Naczelnik *Urzędu Skarbowego A*, powołując się na art. 82 § 1 pkt 1 Ordynacji podatkowej w związku z § 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2002 r. w sprawie informacji podatkowej (Dz. U. z 2003 r. Nr 152, poz. 1489), zwrócił się do Domu Maklerskiego *Banku Q* o „(...) uzupełnienie danych przekazanych na żądanie Naczelnika I Urzędu Skarbowego I z dnia 12.08.2005 r. Nr US 1435/FO3/412-285/05/MG, dotyczących osób, które dokonały zbycia w 1999 r. akcji pracowniczych *Banku Q* w (...) – w zakresie ilości akcji pracowniczych zbytych w 1996 r. (...)”. W piśmie tym Urząd zwrócił się o udostępnienie mu informacji dotyczących 13 podatników, w tym odnoszących się do *Pana X*.
2. Pismem z dnia 15 września 2005 r. (znak: 1435/O3/4120-123/05/MS) Naczelnik *Pierwszego Urzędu Skarbowego –I*, działając na podstawie art. 15 i 17 Ordynacji podatkowej oraz § 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 listopada 2003 r. w sprawie terytorialnego zasięgu działania oraz siedzib urzędów skarbowych i izb skarbowych (Dz. U. z 2003 r. Nr 209, poz. 2027), przekazał Naczelnikowi *Urzędu Skarbowego A* „(...) w celu ewentualnego wykorzystania w postępowaniu podatkowym informację uzyskaną z DOMU MAKLESRKIEGO BANKU Q (Nr/316 z dnia 29.08.2005 roku) w sprawie dochodu uzyskanego w 1999 roku podlegającego opodatkowaniu z odpłatnego zbycia akcji pracowniczych *Banku Q* w /.../ (...)”. Do przedmiotowego pisma zastała załączona lista, na której były zamieszczone dane osobowe Skarżącego.
3. Żądane przez Urząd informacje Spółka przekazała w piśmie z 16 listopada 2005 r. (znak: DMBH-ZIN-937/2005). Kopia przedmiotowego pisma oraz kopia pisma Naczelnika *Pierwszego Urzędu Skarbowego I* zostały włączone przez Urząd w celach dowodowych do akt postępowań podatkowych osób, wobec których toczyły się postępowania w sprawie opodatkowania przychodów ze sprzedaży w 1999 r. akcji *Banku Q S.A.*, w tym dotyczących Skarżącego. Przed włączeniem ww. dokumentów do akt Urząd zakrył imiona i nazwiska osób, których konkretne postępowanie nie dotyczyło.
4. Do *Urzędu Skarbowego A* nie wpłynął wniosek Skarżącego o udzielenie mu informacji dotyczących jego danych osobowych, o którym mowa w art. 33 ustawy o ochronie danych osobowych.

Po zapoznaniu się z całością zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zważył, co następuje:

Ustawa o ochronie danych osobowych, zwana dalej ustawą, określa zasady postępowania przy przetwarzaniu danych osobowych oraz prawa osób fizycznych, których dane są lub mogą być przetwarzane w zbiorach danych (art. 2 ust. 1 ustawy). Przepisem o zasadniczym znaczeniu dla oceny legalności procesu przetwarzania danych osobowych jest art. 23 ustawy. W ustępie 1 powołanego przepisu zostały bowiem enumeratywnie wymienione samodzielne i autonomiczne przesłanki przetwarzania danych osobowych. W konsekwencji, koniecznym warunkiem przyznania procesowi przetwarzania danych osobowych waloru legalności jest wykazanie przez podmiot przetwarzający te dane zaistnienia co najmniej jednej z przesłanek wyliczonych w tym przepisie.

Obok i niezależnie od zgody osoby, której dane dotyczą (art. 23 ust. 1 pkt 1 ustawy), przetwarzanie danych jest dopuszczalne również, gdy jest to niezbędne dla zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa (art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy). Powyższe oznacza, że ustawa o ochronie danych osobowych odsyła do innych przepisów, regulujących działalność innych podmiotów i instytucji, które przesądzają o tym, kto, komu i w jakich okolicznościach może dane osobowe udostępnić, kto i w jakich okolicznościach może dane pozyskać, przechowywać, usunąć oraz dokonać na nich innych operacji wymienionych w art. 7 pkt 2 ustawy – mieszczących się w pojęciu „przetwarzania danych”. Biorąc pod uwagę okoliczności niniejszej sprawy, uznać należy, że ocena legalności przetwarzania przez *Naczelnika Urzędu Skarbowego A* oraz *Dom Maklerski Banku Q* danych osobowych Skarżącego powinna być dokonywana w oparciu o przepisy Ordynacji podatkowej oraz aktów prawnych z nią związanych.

Mając na względzie powyższe, wskazać trzeba, że przepis art. 82 § 1 pkt 1 Ordynacji podatkowej stanowi, że osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą są obowiązane do sporządzania i przekazywania informacji na pisemne żądanie organu podatkowego - o zdarzeniach wynikających ze stosunków cywilnoprawnych albo z prawa pracy, mogących mieć wpływ na powstanie obowiązku podatkowego lub wysokość zobowiązania podatkowego osób lub jednostek, z którymi zawarto umowę. Zgodnie z § 5 ww. artykułu, organ podatkowy określa zakres żądanych informacji, o których mowa w § 1 pkt 1 oraz termin ich przekazania. Podnieść w tym miejscu również trzeba, że na podstawie art. 34 ust. 5 pkt 2 obowiązującej do dnia 23 października 2005 r. ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi (Dz. U. Nr 111, poz. 937 z późn zm.) do umów zlecenia nabycia lub zbycia papierów wartościowych stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu cywilnego dotyczące umowy komisji.

W świetle przytoczonych przepisów stwierdzić zatem należy, że *Naczelnik Urzędu Skarbowego A*, jako organ podatkowy, był uprawniony do wystąpienia do *Domu Maklerskiego Banku Q* o przekazanie informacji dotyczących Pana X, Spółka była natomiast zobligowana do udzielenia żądanych informacji. Posiadane przez ten podmiot informacje dotyczyły bowiem stosunków cywilnoprawnych, o których mowa w art. 82 § 1 pkt 1 Ordynacji podatkowej. W

konsekwencji uznać trzeba, że udostępnienie i pozyskanie danych osobowych Skarżącego znajdowało prawne uzasadnienie w art. 23 ust.1 pkt 2 ustawy o ochronie danych osobowych.

Biorąc pod uwagę podniesione przez Skarżącego argumenty, że działanie Naczelnika Urzędu oraz Spółki narusza przepisy art. 182 i art. 183 Ordynacji podatkowej, wskazania wymaga, że w myśl art. 1 Ordynacji podatkowej ustawa ta normuje: zobowiązania podatkowe, informacje podatkowe, postępowania podatkowe, kontrolę podatkową oraz tajemnicę skarbową. Przepis art. 82 umieszczony jest w odrębnym rozdziale Ordynacji podatkowej pn. „Informacja podatkowa”. Mając na względzie powyższe uznać należy, iż organ podatkowy jest uprawniony do wystąpienia do innych podmiotów o przekazanie mu informacji dotyczących zdarzeń mogących mieć wpływ na powstanie obowiązku podatkowego lub wysokość zobowiązania podatkowego przed wszczęciem postępowania podatkowego, określonego w dziale IV Ordynacji podatkowej. Czynności sprawdzające zainicjowane w tym trybie są bowiem podstawą do wszczęcia postępowania podatkowego, które w przedmiotowej sprawie miało miejsce, bądź też uznania braku podstaw do wszczęcia takiego postępowania.

Podnieść również należy, że na podstawie art. 293 § 2 pkt 5 Ordynacji podatkowej indywidualne dane zawarte w informacjach uzyskanych od banków lub z innych źródeł objęte są tajemnicą skarbową. Do przestrzegania tajemnicy skarbowej zobowiązani są m.in. pracownicy urzędów skarbowych oraz izb skarbowych (art. 294 § 1 pkt 1 Ordynacji podatkowej). Z ww. przepisu wynika zatem, że pracownicy urzędniccy urzędów skarbowych są uprawnieni do przetwarzania informacji, na które rozciąga się tajemnica skarbowa. Z tego względu bezpodstawny jest zarzut Skarżącego, że Naczelnik *Urzędu Skarbowego A* udostępnił jego dane osobowe osobom nieupoważnionym jakimi są pracownicy tego Urzędu.

Odnosząc się do zarzutu Skarżącego, że Naczelnik *Urzędu Skarbowego A* nie wypełnił wobec niego obowiązków informacyjnych określonych w przepisach ustawy o ochronie danych osobowych, wskazać należy, że nie można mówić o naruszeniu prawa również w tym zakresie. Faktycznie, stosownie do postanowień przepisu art. 25 ust. 1 ustawy, w przypadku zbierania danych osobowych nie od osoby, której one dotyczą, administrator danych jest obowiązany poinformować tę osobę, bezpośrednio po utrwaleniu zebranych danych, o: 1) adresie swojej siedziby i pełnej nazwie, a w przypadku gdy administratorem danych jest osoba fizyczna - o miejscu swojego zamieszkania oraz imieniu i nazwisku, 2) celu i zakresie zbierania danych, a w szczególności o odbiorcach lub kategoriach odbiorców danych, 3) źródle danych, 4) prawie dostępu do treści swoich danych oraz ich poprawiania, 5) o uprawnieniach wynikających z art. 32 ust. 1 pkt 7 i 8. Zauważyć jednakże należy, że w myśl art. 25 ust. 2 pkt 5 ustawy, przepisu ust. 1 nie stosuje się, jeżeli dane są przetwarzane przez administratora, o którym mowa w art. 3 ust. 1 i ust. 2 pkt 1, na podstawie przepisów prawa. Biorąc pod uwagę powyższe przepisy oraz okoliczności niniejszej sprawy stwierdzić trzeba, że Urząd nie był zobowiązany do wypełnienia wobec Skarżącego obowiązku informacyjnego określonego w art. 25 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych, ponieważ przetwarzał przedmiotowe dane jako organ państwowy na podstawie ww. przepisów prawa.

Brak było również jakichkolwiek podstaw prawnych do wypełnienia wobec Skarżącego obowiązku informacyjnego wynikającego z art. 33 ustawy o ochronie danych osobowych. Skarżący nie występował bowiem do urzędu o udzielenie mu informacji w trybie ww. przepisu.

Mając na względzie fakt, że Skarżący wniósł o usunięcie jego danych osobowych ze zbioru prowadzonego przez Dom Maklerski *Banku Q*, podnieść należy, że zgodnie z § 89 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2005 r. w sprawie trybu i warunków postępowania firm inwestycyjnych oraz banków powierniczych (Dz. U. z 2006 r. Nr 2, poz. 8), firma inwestycyjna, przechowuje i archiwizuje, przez okres co najmniej 5 lat od dnia sporządzenia lub otrzymania, dokumenty związane ze świadczeniem usług maklerskich, a w szczególności: 1) formularze złożonych przez klientów zleceń i zapisów, 2) zawarte z klientami umowy o świadczenie usług maklerskich, 3) inne, niż wskazane w pkt 2, umowy związane ze świadczonymi przez firmę inwestycyjną usługami maklerskimi, 4) dokumenty udzielonych pełnomocnictw, 5) inne, niż wskazane w pkt 1-4, dokumenty zawierające oświadczenia woli lub wiedzy klienta, 6) kopie sporządzanych przez firmę inwestycyjną dokumentów zawierających wymagane przepisami rozporządzenia informacje dla klienta, 7) potwierdzenia zawartych transakcji, 8) rejestry sesji, 9) dokumenty zawierające informacje, które były podstawą decyzji firmy inwestycyjnej o uznaniu danego sposobu wykonania zlecenia za najbardziej korzystny z punktu widzenia klienta, 10) kopie świadectw depozytowych. Stosownie do brzmienia art. 3 pkt 33 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. Nr 183, poz. 1538 z późn. zm.) przez firmę inwestycyjną rozumie się m.in. dom maklerski.

Z przytoczonych wyżej przepisów wynika zatem, że brak jest podstaw prawnych do nakazania Spółce usunięcia danych osobowych Skarżącego. Domy maklerskie muszą bowiem przechowywać przez okres co najmniej 5 lat od dnia sporządzenia lub otrzymania, wszystkie dokumenty związane ze świadczeniem usług maklerskich. Biorąc pod uwagę fakt, że § 89 ww. rozporządzenia stanowi, że dokumenty te muszą być przechowywane przez okres co najmniej 5 lat uznać trzeba, że firmy inwestycyjne mogą przetwarzać przedmiotowe dane przez okres dłuższy, o ile posiadają w tym interes prawny. Z tego względu należy podzielić stanowisko Spółki, że jest uprawniona do przetwarzania danych osobowych Skarżącej przez okres dłuższy niż 5 lat, np. dla celów dochodzenia roszczeń.

Niemożliwe jest także nakazanie usunięcia danych osobowych Skarżącego pozyskanych od Spółki Naczelnikowi *Urzędu Skarbowego A*. Organ ten musi przetwarzać przedmiotowe dane w celach dowodowych oraz archiwalnych. Zauważyć bowiem trzeba, że dane osobowe Skarżącego stanowią integralną część postępowania podatkowego jakie przeprowadził Urząd. Wskazać także należy, że Urząd jest zobowiązany do przestrzegania przepisów ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 673 z późn. zm.), w myśl których organy państwowe oraz państwowe jednostki organizacyjne, organy jednostek samorządu terytorialnego oraz samorządowe jednostki organizacyjne obowiązane są zapewnić odpowiednią ewidencję, przechowywanie oraz ochronę przed uszkodzeniem, zniszczeniem bądź utratą: 1) powstającej w nich dokumentacji, w sposób odzwierciedlający przebieg załatwiania i rozstrzygania spraw; 2) nadsyłanej i składanej do nich dokumentacji, w sposób, o którym mowa w pkt. 1 (art. 6 ust.

1 ustawy o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach). Zaznaczyć jednocześnie należy, iż nie można przyjąć, że pozyskane od Spółki dane osobowe stanowią odrębny zbiór danych podlegający zgłoszeniu do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych. Z tego względu bezpodstawny jest zarzut Skarżącego, że Urząd przetwarza jego dane osobowe w zbiorze, który nie został zarejestrowany.

Mając na względzie powołane powyżej przepisy prawa oraz okoliczności faktyczne niniejszej sprawy stwierdzić należy, że Naczelnik *Urzędu A* oraz Dom Maklerski Banku S.A. swoim działaniem nie naruszyli przepisów ustawy o ochronie danych osobowych.

W tym stanie faktycznym i prawnym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych rozstrzygnął, jak w sentencji.

Decyzja jest ostateczna. Stronom, na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych oraz art. 129 § 2 w zw. z art. 127 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego przysługuje, w terminie 14 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji, prawo złożenia do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy (adres: Biuro Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa).